

— Čehoslovaški učitelji v Ljubljani. Gospod Josip Zeman, inspektor ministrstva prosvete v Čehoslovaški in šef oddelka za nenormalno deco, pride v Ljubljano z g. dr. Herfortom, univerzitetnim profesorjem in g. Bartošem, upraviteljem Jedličkovih zavodov. Z njimi pridejo upravitelji in učitelji raznih zavodov za slepo, gluho in slabonadarno dečo iz Čehoslovaške. V Ljubljano pridejo 29. septembra ob 16.44. Tu ostanejo 30. septembra in 1. oktobra. Ogledajo si Ljubljano, Bled in zavod za slepe v Kočevju. Tovariši, tovarišice! Sprejmite jih res tovariško!

— Ameriška učiteljica slovenske šole g. Simičeva se je mudila letošnje počitnice v Sloveniji ter proučevala tukajšnje šolstvo. Zelela je imeti upogled v ves razvoj zadnjih let ter napredek šolstva. Žal, smo na tej stopnji ravno sedaj v dobi, ko začnemo z osnovo za moderno šolstvo v naši državi. Nismo ji mogli priti povsod s pozitivnimi rezultati nasproti kakor bi to radi. Vseeno je videla, da je šolska literatura pri nas že močno napredovala, tako da se pozna, da vstajamo s svetimi in mladimi programi. Posebno so jo zanimala glasbena dela — šolske pesmarice, iz katerih naj bi se učila tudi ameriška mladina prepevati slovenske pesmice. Prav Ljubka zbirka z zvočnimi uglasbitvami so Pregljevi »Nageljčki«, katere je vzela s seboj. To je naša najmlajša zbirka pesmic, katere se je razširila po vseh tukajšnjih šolah ter se jako hitro uveljavila in tudi razprodala prva naklada. Kakor poroča g. Pregelj dodaja višji in srednji stopnji še nižjo stopnjo (1. in 2. šol. leta), kar obsega skupaj 103 pesmice in kmalu izidejo skupno. Tudi Pavčičeva dela — petje s spremljevanjem klavirja si je izbrala, saj je Pavčič izredno dober v svojih delih in mladina ljubi njegove uglasbitve. Omenjena dela se bodo pela v šoli, pa tudi v društvenih dvoranah, kjer prirejajo igre in slično vse leto. V Chicagu se je posebno dobro obnesla igrice »Povodni mož«, v Clevelandu pa letos igrana »Kralj Matjaž«. Tudi več mladinskih igrice je vzela s seboj, deloma natisnjenih, deloma v rokopisih. Predno se je poslovila od Ljubljane, kjer je posnela 36 poslopij, spomenikov in drugih znamenitosti, katere fotografije bodo razvili v Clevelandu, da jih bo vsako leto kazala v Ameriki rojeni mladini, kako lepa je Ljubljana. Odpeljala se je tudi na naše najlepše letovišče na Bled in se šele te dni ukrcala na francoski parnik, ki jo pelje preko Oceana nazaj v Ameriko. Vsako leto so gostejši stiki. Letu 1930 nas namerava obiskati v Ameriki rojena slovenska mladina ter prepotovati vso Jugoslavijo. Precejšnje število jih bo v starosti od 15 do 25 let, da se bodo prepričali na lastne oči, kako lepi so kraji, katere poseja mnogo, mnogo tujcev, kar nam izpričujejo statistični izkazi zadržanih v letovišču — samo pomislimo na Jadranski in Bled! — ter videla, da stopamo vzporedno z drugimi večjimi narodi in naj tudi oni ne pozabijo slovenske govornice, dasi žive v morju tujine. — Albin Čebular.

— Javnopravno vprašanje. Ravnateljstva in upraviteljstva šol dobivajo od sodišč vprašalne pole o mladostnikih, ki so na kakršen že koli način prišli z zakonom v navzkrižje. V teh polah je vse polno vprašanj, na katere naj upravitelji šol odgovarjajo. Za boljše umevanje javnega vprašanja navedemo nekaj vprašanj, ki se glase: »Žive starši v dobrih ali slabih razmerah? Vzgajajo svoje otroke dobro ali slabo? Ali jih morda navajajo h kaznivim dejanjem?« Dalje: »So (bili) nje govi starši, bratje in sestre ali drugi bližnji sorodniki na duhu bolni (epileptični, histerični) ali pijančevanju vdani?« V zavesti, da bomo pomagali sodiščem do čim lažje in pravičnejše presoje mladostnikov in pa pametne obsodbe ali oprostitve, smo si prizadevali podajati sodiščem točna in resnična poročila, četudi so starši ali pa njih sorodnike obremenjevali. Bili smo prepričani, da to, kar uradno poročamo, ostane zaupno, uporabljivo samo za sodnika. Poseben slučaj v Prekmurju pa nas je prepričal, da temu ni tako. Upravitelj, ki je po svoji vesti in informacijah poročal, je na naše veliko začudenje prišel sam pred sodnika in ga je tako poročanje drago stal! V bodoče si bo pač premislil še kdaj kaj poročati na taka vprašanja. Tudi nam drugim ne kaže nič drugega, kakor odgovarjati le na vprašanja, ki zadevajo le učenčev napredek v šoli, s čimer pa bo sodnikom bore malo pomagano. Pri tem pa je še drugo vprašanje, t. j. ali sploh smemo še zabeleževati družinske razmere v matičnih listih, ker so tudi v njih približno enaka vprašanja. Na to naj nam da pojasnila šolska oblast, ker je to za nas s pravnega in vzgojnega stališča nujno in neobhodno potrebno. Prav radovedni smo pri tem, ali so tudi drugi uradi v nevarnosti, da pridejo pred sodnika, če na poziv sodišča kaj neugodnega poročajo o tem ali onem? Menda ne bodo samo za nas izjeme?! — Posebno sodne gg. pravnike opozarjamo na ta slučaj, v prvi vrsti one pri mladinskih zadevah.

— Značilno. Šolski skrbnik v Trstu je obiskal Tolmin ter je imel nagovor na zbrano učiteljstvo. Njegove besede so bile polne obetanj in tolažbe in slovensko učiteljstvo se je vračalo domov s skrito nado, da bo v prihodnje prenehalo zlo premeščanje v tuje dežele. Proti koncu šolskega leta pa je razposlal isti šolski skrbnik didaktičnim ravnateljem okoliščin, v kateri jih poziva, naj javijo nevarno učiteljstvo, da bo predlagano potem v premeštev. — Značilno je bilo pri posetu Tolmina tudi to, da ni omenil niti z besedico slovenskega učiteljstva ter se ni spomnil niti v dobrem niti v slabem, kakor da bi ga ne bilo.

— Pedagoška centrala v Mariboru je sprejela iz inozemstva nekaj novih pedagoških knjig po znižani ceni. Ker pa so to večinoma

duplikati, jih centrala lahko odstopi kakor okrajni knjižnici ali pa posameznim tovarišem. Na razpolago so s 40% popustom sledeča dela: 1. Pädagogische Versuchsarbeit in Österreich M 250; 2. Bundeserziehungsanstalten M 1050; 3. Entwicklung des Wiener Schulwesens M 450; 5. Frohes Schaffen 1927 (razredno čtivo) M 750. Od omenjene knjižniške cene se po valuti odračajo popust, prišteje se le malenkost za carino in poštnino. Kdor se za knjige zanima, se naj zgleda čimprej: »Pedag. centrala — dr. Zgeč — Maribor. Drž. žen. učiteljšče«.

— Otvoritev nove šole. V Brezju pri Dobrovi bo otvorjeno novo šolsko poslopje dne 30. septembra t. l. Pričetek slavnosti ob 10. uri takoj po prihodu vlaka. — Vabljeni so vsi tovariši (ce), posebno oni, ki so službovali v tem kraju, da se slavnosti udeležijo v čim večjem številu. — Kdor želi kosilo, naj to javi najkasneje do 27. t. m.: Šolskemu upraviteljstvu v Brezjih, p. Dobrova pri Ljubljani.

— Edina slovenska osnovnošolska učna knjiga iz prirodoslovja je knjiga »Prirodne sile in njihove uporabe«, ki jo je sestavil P. Fleré. Razen preprostega in metodičnega prav posrečeno obravnavanega, bogato ilustriranega gradiva, ki služi tako učitelju za obravnavo, kakor učenec za ponavljanje, obsega knjiga tudi strokovno, pa poljudno obdelano in s preprostimi diagrami pojasnjen »radio«, ki vedno bolj postaja neobhodna uporaba elektrike v človeški omiki. — Knjigo, ki se lahko kosa s podobnimi deli drugih književnosti, začetkom šolskega leta prav toplo priporočamo. Po ceni in priporočilu Glavnega prosvetnega sveta jo je odobrilo tudi ministrstvo prosvete kot učbenik za prirodoslovje v višjih razredih osnovnih šol. Izšla je v Učiteljski tiskarni, dobiva pa se za ceno 16 Din po vseh knjižarnah.

— Tolminci in potujčevalna politika. Marsikdo je že obupal nad slovenskim Tolminom. Brž po vojni so se naselili v njem Lahi in se sčasom množili potom novega priseljavanja, tako da je njih število danes nesorazmerno veliko. Po drugih naših trgih ne srečamo zlepa toliko laških trgovcev in gostničarjev kakor v Tolminu. Res, da jih preživlja vojaštvo in ne slovensko prebivalstvo, a tudi domačini bi imeli pravico do službe. Tolmin je zadobil kmalu po zasedbi lice one dobe, ko je gospodovala nad deželico laška fevdalna gosposka. Uradniki, delavci in obrtniki so preplavili kraj v obilnem številu in v prvih povojnih letih je zadobil opazovalec vtis, kakor da se je slovenski živelj umaknil daleč v ozadje. Pozneje je naval tujcev, nehali, ali priseljenci so se vgnezdili in Tolmin nudi obiskovalcu še vedno tuj odraz. Italijanske oblasti so čuvala s posebno pozornostjo nad Tolminom. Ukinile so pred časom društveno gibanje med Slovenci in so dopustile, da bi se razmahnil naš živelj v katerikoli obliki. Domače prebivalstvo ni pokazalo dovolj odpora. Ponižano se je umaknilo gospodstva željnemu tujcu in se je zaprlo v svoje domove. In že je šel glas: Tolmin je padel; slovenstvo Tolminec je bilo izgrajeno na pesek; kruh jih je premamil. — Letos pa je priredila tolminska šola otroško veselico s samo italijanskim vzporedom in domačini so odgovorili. Razen par radovednih ženščet so izostali vsi Slovenci in se je niso udeležili. Nam je to v tolažbo in ponos; šolski nadzornik Spazzapan pa je prejel pošteno lepico. Oni mož, ki se je navduševal za slovenskega Cankarja in ga hotel celo prevajati v italjščino; oni mož, ki je vodil igro »Kralja na Betajnovi« med gojenci slovenskega učiteljstva, črta sedaj slovenske točke z vzporeda šolske veselice. Seveda, časi se izpreminjajo in če so se prirejale poprej mladinske predstave za ljudstvo, posebno za starše, se prirejajo sedaj zato, da si šolski oblastniki utrdijo svoje stole.

— Poročila sta se. Zega Joško, učitelj v Guštanju in tov. Eliza Kertova, učiteljica v Tolstemu vrhu pri Guštanju. Oba sta begunca, on iz Trsta, ona iz Koroške. Tov. Zega je pravkar z odliko absolvirala gimnastiški kurz v Beogradu, tov. Kertova je pa že 8 let blagajničarka (t. j. od dneva ustanovitve društva). Bilo sretno!

— Umrli je v St. Pavlu pri Preboldu gospa Marija Pečar, soproga tamkajšnjega upokojenega šol. upravitelja S. Pečarja v 55. letu svoje dobe. Živela sta 31 let v neskaljeni zakonski harmoniji ter odgojila dva sina, od katerih je eden sodnik, drugi elektrotehnik. Pokojnica je delovala 28 let kot učiteljica ročnih del najprej v šoli v St. Lovrencu v Slovenskih goricah, pozneje pa v St. Pavlu in v Orleji vasi ter še le tekočega leta stopila v pokoj. Njen pogreb dne 30. avg. t. l. je svedočil, kako so Sempavelski čislali svojo rojakinjo. Tudi učiteljstvo se je udeležilo istega v dokaj obilnem številu. Domačepovski zbor ji je zapel v slovo tuborni žalostinki pod vodstvom g. učitelja Povha. Ob odprtem grobu pa se je poslovil od nje upokojeni šol. upravitelj I. Zotter. Označil je

njeno brezprimerno delavnost in poztvovalec, da blagor svoje rodbine in učeče se ženske mladine, kakor tudi njeno skromnost. Ganljivo je bilo gledati tov. Pečarja, ki je svojo soprogo spremljal na zadnji poti na bergljah, ker se je nedavno ponesrečil v platinah pri Kranjski gori ter si zlomil nogo. — Blagopokojnica naj počiva v miru!

— Himen. Poročila se je 17. IX. gđe. Justa Dokler, učiteljica v Sevnici, z g. dr. Cirilom Porekarjem, zdravnikom v Ljutomeru. Najboljše čestitke!

— Ono tovarišico iz tečaja, ki si je od mene izposodila Bregantov »Element. razred« (last »Učit. tiskarne«), obveščam, da knjižarna »Učit. tiskarne« do danes knjige ni dobila vrnjenel! »Rok za ogled« je že davno potekel, zato prosim, da pošljete znesek 36 Din g. A. Novaku, Ljubljana, II. deška mešč. šola. — Vranc.

— Uprava »Zvončka« prosi cenj. tovariše (ice), da takoj prično z agitacijo na naročbo »Zvončka«, ki izide (1. štev.) v drugi polovici septembra. Vsak naročnik naj plača najmanj četrtneto naročnino v neskud Din 750 vnaprej. Uprava.

— Uprava »Popotnika« opozarja vsa šolska upraviteljstva in kraj. šol. odbore obeh oblasti, da je naročba na list obvezna in prosimo, da čimprej obnovite naročnino na jubilejni 50-letnik. Ona upraviteljstva in kraj. šol. odbori pa, ki še niso naročniki lista, naj store to takoj, da lahko določi uprava naklado lista in da ne bodo nastale take neprijetne kakor prošlo šolsko leto. Letnik stane Din 50. Uprava.

— Samo predsodek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočih rodbinah uživajo ŽIKO brez primesi zrnate kave v popolno zadovoljnost. ŽIKO dobite v vsaki trgovini v rdečih zavitkih.

NOVA »ZACETNICA ZA ČITANJE«.

Iz Učiteljske tiskarne smo prejeli na stopno obvestilo:

Ker je Widrova »Prva čitanka« že skoro pošla, bi bila potrebna nje nova izdaja. To se bo zgodilo, vrhutega pa se je Učiteljski tiskarni posrečilo, da je dobila rokopis nove, na modernih pedagoških in didaktičnih načelih zasnovane »Začetnice za čitanje«, ki jo je po lastnem preizkušanju in studiju najnovejših takih tujih čitank sestavil Pavel Fleré. — »Začetnica« je osnovana na življenjskih otroških dogodkih, ki tvorijo vsebinsko enoto za vso knjigo; njen metodiški princip pa je: spoznavanje črk na podlagi antikve, ki se z njo pismenke (velike in male) posnemajo. Prepričani smo, da slovensko učiteljstvo pozdravi to knjigo, ki ji bo založništvo dalo primerno obliko s potrebnimi ilustracijami. Ker pa je taka »Začetnica« za slovensko šolstvo nova, izda Učiteljska tiskarna k njej tudi kratko navodilo o uporabi.

Rokopis »Začetnice« je že predložen Glavnemu prosvetnemu svetu v oceno za odobrenje, tako da nova »Začetnica« izide že za prihodnje šolsko leto 1929/30.

Pletenine lastni izdelki vedno v veliki izbiri. Najmodernejši vzorci. Naročila po meri v najkrajšem času. Velika zaloga nogavc.

FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul. 7.

Osebnne zadeve.

— i IMENOVAN je, kakor poroča »Slovenec«, za okrajnega šolskega nadzornika za okraj Šmarje pri Jelšah g. Černigoj, šolski upravitelj v Stopicah. Dosedanji nadzornik g. Šumer je imenovan za šolskega upravitelja v Šmarju pri Jelšah. — Enako, kakor v 42. štev. Učit. Tov. poročamo tudi sedaj načelno stališče organizacije za vse slučaje odstavljenja nadzornikov in upravnih oseb, da jim je prej dokazati in ugotoviti službene pregreške, ker sicer imajo izpremembe vse druge vidike, kakor stvarne. Vsako izrabljanje politične konjunktore se bo masčevalo nad učiteljstvom samim, če ne bo našlo v njem samem odpora.

— i Upokojena sta učiteljica v Mariboru Avgusta Feigel-Podgornik in učiteljica v St. Jurju Franja Kump-Labernik.

— i Za sreskega šolskega nadzornika v ljubljanski okolici je imenovan, kakor poročajo listi, Janko Grad, šolski upravitelj v Mostah, ker je dosedanji sreski šolski nadzornik Fran Skulj upokojen.

— i V stalno državno službo so sprejeti sledeči dosedanji kontraktualni učitelji, oziroma učiteljice: Anton Maslu na Turjaku, Pelagija Bekar-Kantjurt v Rovtahu, Vekoslav Benko v Laškem, Ivan Mercina v Starem trgu, Anton Berce na Viču, Silvester Cerut v Zalogu, Leopoldina Kos v Šmartnem pod Šmarno goro, Jakob Rojec v Škofji Loki. — Elo Čampa, učiteljica v Zamešku, je ministrstvo prosvete prestavilo z Zidani most.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča.

„RADION“

pere sam in beli kot solnce!

Kronika.

CVETKE POLITIČNIH DNEVNIKOV PROTI UČITELJSKEMU STANU.

»Slovenec« z dne 14. sept. 1928 št. 210 piše:

»Kaj pa šikane v krajevnih šolskih odborih?

Nove uredbe o oblastnih in krajevnih šolskih odborih nismo delali mi. Če bi jo bili delali mi, bi bila boljša. Toda po tej uredbi morajo krajevni šolski odbori pravilno gospodariti s šolskim denarjem. S krajevnimi šolskimi odbori se tam ne da delati, kjer »napredni« učitelj ovira delovanje, n. pr. da naroča vse drugo, samo tistega ne, kar je sklenjeno na seji, dasi uredba točno pove, kako je s to stvarjo, da ne piše sklepov točno, da zmerja člane s kmetavzi in tepci.

Če se tak učitelj pokliče na odgovor, je seveda po »Jutru« šikana, če pa se pokliče na odgovor nadzornik, ki daje takemu pedagogu potuho, je po »Jutru« partizanstvo.

Naj nas »Jutro« ne izziva, ker bomo začeli prinašati tudi disciplinarne cvetke teh naprednih žerjavovskih orjunaških pedagogov in bomo prinesli o tatovih v učiteljskem stanu, ki so jih napredni nadzorniki krili in jim celo predlagali boljša mesta »iz rodbinskih ozirov«, da jih celo poslali v višje šole, da niso bili več v kraju, ker se je učiteljstvo zgražalo.

Prinesli bi lahko, če se že gremo radi partizanstva, kako je eden naprednih nadzornikov pijančeval, kako zalezoval učiteljice, kako je drugi »napredni« nadzornik »napredne« učitelje prešuštnike in nemoralneže kril, dokler ni specialna preiskava vse to odkrila. Vse to bi lahko prinesli in bi v teh pikanterijah prav lahko tekmovali z »Jutrom« v njegovih pikanterijah.

Toda preganjanje teh šolskih »mučenikov«, ki so menda le vse to delali iz »naprednosti«, je gotovo šikana!

»Jutro« povemo, da bomo te šikane vršili še naprej, in sicer toliko časa, da bomo vso to gnobilo iztrebili. Prijanci, tatovi, prešuštniki, prepepači ne bodo vzgajali naše mladine, in če se »Jutro« stokrat postavi na glavo in če še tako kriči, da je to naziranje partizanstvo!

Kaj je z oblastnim šolskim odborom? V oblastnem šolskem odboru ima slovenska oblastna samouprava večino. Ta oblastna samouprava ne mara za ljudi iz »Jutrove« dežele, ker jih pozna iz prejšnjih višjih šolskih svetov in posebno izza PP., izza časov, ki si jih slovensko učiteljstvo, razen ožje »Jutrove« klike, ne želi več nazaj. Zato je v tem odboru partizanstvo. »Jutro« ne vidi, da je oblastni odbor nakazal že ogromne podpore za šolska poslopja v Sloveniji in da bo v l. 1928. več dal za šolstvo, nego je dobila cela Slovenija ves čas »jutrovskih« vlad. Kakor tudi »Jutro« ne ve nič, kam je izginila l. 1924. od dr. Korošca Sloveniji nakazana polmilijska podpora v dinarjih za slovenske šolske zgradbe. Izginila je pod PP., dasi je prosvetni oddelek že prej obvestilo o podrobnih nakazilih. »Jutro« nič ne ve, kam je pod PP. izginilo okoli 40.000 Din, ki so bili namenjeni za gimnazijo v Murski Soboti iz demobilizacijskega fonda, a niso tja nikoli prispeli, »Jutro« nič ne ve, kam je izginilo pod PP. okoli 40.000 Din, namenjenih za analfabetske tečaje na obmejnih šolah, ki tja niso prispeli. Dobro bi bilo o teh stvareh vprašati tedanje mogočnjake in morda bi ti vedeli kaj povedati o partizanstvu.

Ali naj pogrejemo še tisto divje premeščanje učiteljstva za časa dr. Pestotnika? Mož s kopo za šolo godnih otrok je bil vržen brez disciplinarne razprave iz stanovanja z osemrednice na enorazrednico, iz mesta v hribe, drugi se je moral potikati po celi Sloveniji, učiteljica Orlica je morala iz kraja.

ker je bila Orlica itd. itd., saj imamo še seznam teh žrtev, saj imamo še seznam državnih uradnikov, ki so morali menjati mesta itd.»

»Jutro« z dne 15. IX. 1928 št. 217 piše: »Kar velja za »objektivnost« klerikalnih vladodržev napram občinam, velja še v mnogo večji meri v pogledu učiteljstva. Treba samo pogledati glasilo UJU, strokovne in stanovske organizacije, ki se skrbno čuva za meriti se klerikalcem, da se vidi, kako je SLS na vladi zagrešila brezbroj nasilstev in prištranih, kako je danes le tisti učitelj nekaj vreden, ki je klerikalec. Tako daleč se je spozabil škofov organ, da psuje napredne učitelje s »pijanci, tatovi, prešušniki in pretepašci! Klerikalno glasilo ima pogum za tako infamijo, ker se zanaša, da si UJU ne bo upalo nastopiti v obrambo svojih oklevetanih članov in ker smatra, da ima režim dovolj močno pest zatreti vsak odpor. Danes se polagoma vračajo za učitelje časi sramotnega predvojnega režima SLS.«

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potom korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblačil. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

K II. IZOBRAŽEVALNEMU TEČAJU. (Otvoritveni nagovor poverjeništvu UJU, ki ga je podal na tečaju strok. tajnik tov. Jos. Kobal.)

Tovarišice, tovariši!

Na poziv poverjeništvu ste se danes zbrali tukaj kot delegatke in delegati okrajnih učiteljskih društev, da podaste svoja poročila in navedete svoja izkustva, ki ste jih doživeli v minulemu letu po zaključku I. izobraževalnega tečaja. Ta vaša izkustva naj pokažejo jasno sliko, ali je akcija poverjeništvu o učiteljski samoizobražbi na pravem potu ali je zgrešena. Zato vas prosim, da redno in točno posečate tečaj in se udeležujete debata. Vsakomur je popolnoma zajamčena svoboda besede. Vsa debata bodi strogo stvarna, ves postopek naj se vrši strogo parlamentarno!

Lepa Vaša udeležba pričča, da se slovensko učiteljstvo zaveda pomena teh tečajev, ki so postali stalna naša institucija.

So to vidni mejniki na naši poti navzgor. Bodi, da je ta pot križeva in ne vselej ravna, navzgor gre, in to je glavno. Zato nas ovire ne strašijo in ne odvrnejo od cilja.

Mogoče so ti tečajji najvidnejši izraz duhovnega pokreta med slovenskim učiteljstvom, ki ga nihče več ne more utajiti in ki objema vedno širše stanovske kroge.

Ze priznava tudi slovenska javnost preokret v naših vrstah in mora, hočeš, nočeš, priznati naše resno stremljenje in delo. Nič več ni onega prezira kot včasih, pač pa tu in tam zavist.

Razne prireditve za izobrazbo učiteljstva so se sporadično vršile tudi že prej, a nekaj vendarle jasno loči naše izobraževalne tečaje od njih. Vse delo v naših tečajjih je v najtesnejši vzročni zvezi z našim stremljenjem in hotenjem in našimi nalogami v javnosti. Z njim zasledujemo popolnoma določene namene. Tu ni nič slučajnega. To niso zunanje manifestacije s cenimi gesli, ampak je to na eni strani kritična revizija dosedanjega dela, ki se ne pomišlja grajati, kar je graje vrednega, na drugi strani pa resna priprava za delo v dosegajoči prihodnji etapi na potu k stavljemu cilju. Nismo nikoli utopisti, ampak trezni, realni delavci. Stroga samokritika, ki jo izvajamo, je združljiva z neomajnim našim optimizmom, ki ga črpamo iz globoke vere v naše zvanje. Prenehali smo kaditi drugim, a tudi nočemo slepiti sebe s cenimi besedami o nekem frazerskem kulturnem pironstvu. Kulturnega poslanstva ni brez najresnejšega in neprestanega samoizpopolnjevanja. Kdor počiva, rjavi. V tem je razlika med mladino in sterino. Ne odločujejo leta, ampak duh.

So tovariši, ki si delajo velike skrbi, da bi ne zapustili izhajenih stez tradicij, ki nikakor niso vse častne za naš stan, ki bi radi v stari patrijarhalnosti živeli dalje, pa naj se vse okrog nas izpreminja. V tem baš se loči napredni učitelj od reakcionarnega, da ima pogum pogledati resnici v obraz, pa naj prihaja od koderkoli, če je tudi trpka, da imajo pogum prelomiti s starimi ljubimi nazori, če vidijo, da so neskladni s časom.

Pa še nekaj! Ni slučajno, da so vsi predavatelji iz naših vrst. Tudi to je na zunanji viden znak notranje, duhovne naše emancipacije, izraz naše volje, da si sami postavimo cilje svojemu stremljenju in delu. Nismo tesni. Radi sprejemamo od drugih, a kjer imamo to, kar iščemo na viru, ni treba, da

hodimo drugam na posodo. In vedno več jih je med nami, ki se z lastno neumorno samoizobrazbo povzpenejo nad duhovni nivo povprečnega našega inteligenta, ki nam lahko nekaj podajo iz lastnega duhovnega doživljanja. Lepa je ta zavest in nam odpira razveseljive poglede v bodočnost. Kljub vsem oviram — mi korakamo in korakamo po pravi poti.

V podrobno utemeljevanje potrebe o nadaljnji izobrazbi učiteljstva se ne bom spuščal. Vsi ste čitali v zadnji številki našega stanovskega glasila lep uvodnik, naslovljen drugemu izobraževalnemu tečaju. Opozarjam vas pa tudi na članek »Pedagogika? — Sociologija?« kjer stoji: »Sociologijo kot prvo in temeljno vedo v učiteljski samoizobrazbi odklanjamo. Tovariši naj jo študirajo po svojih osebnih potrebah.« Nujno in neobhodno potrebno je, da reši tečaj to vprašanje, ki se pojavlja med učiteljstvom v vedno ostrejših obrisih ter da točne smernice za bodočo naše delovanje. V prid učiteljskemu stanu, narodu našemu in državi. S tem otvarjam II. izobraževalni tečaj in vas v imenu poverjeništvu kar najiskrenejše pozdravljam. Istočasno opravičujem tovariša poverjenika, ki se nahaja na študijskem dopustu v Sv. Martinu pri Gradcu.

Risalo orodje kupite najbolje in ceno pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

Ferijalni Savez učiteljstva.

USTANOVITEV SAMOSTOJNEGA UČITELJSKEGA FERIJALNEGA SAVEZA.

L. 1926. smo si idealni ferijalci začetali, kako bomo ustanovili samostojno Fer. Udr. Jug. Učit. (FUJU) in po štirih letih skupnega sodelovanja z FS izstopili iz FS. Ob priliki kongresa UJU l. 1926. v Beogradu je bil na izrecno željo U. o. FS sklican sestanek zastopnikov takrat osnivajočega se FUJU in zastopniki U. o. FS, pri katerem je takratni predsednik pripravljalnega odbora FUJU, tov. Mrovlje predložil upravičene zahteve jugosl. fer. učiteljstva glede organizacije in kolonije, katere je takratni U. o. FS tudi sprejel. Tako smo takrat opustili namero, da ustanovimo FUJU in da ne izstopimo iz FS.

Na letošnjem kongresu FS v Zemunu je gl. učit. pov. in polnomočni delegat jugosl. fer. učit. tov. Mrovlje zahteval, da se sprejete zahteve l. 1926. v Beogradu vnesejo v pravila. Kongres FS tega ni sprejel v pravila, zato je delegat tov. Mrovlje zapustil kongres, upoštevajoč resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta na IX. ferijalnem zborovanju 2. avg. na Bolu v Dalmaciji. S tem je bil podan definitivni izstop iz FS in ustanovitev Učit. FS. O Božiču se bo vršil ustanovni občni zbor Učit. FS (ali kakor se bo že imenoval), na katerem bodo sprejeta pravila, nakar se bo pričelo z glavnim delom, ustanavljanjem učiteljskih fer. kolonij na našem Jadranu in drugih važnih točkah naše domovine in z organiziranjem poučnih ekskurzij po naši državi in v prvi vrsti slovanskih državah. Ob času, ko ustanovljamo to važno ferijalno organizacijo, pričakujemo vsestranske pomoči pri vseh merodajnih faktorjih, a moralno pomoč pri vseh učiteljih (icah), ki so v teku 6 let kot člani FS potovali po naši državi in CSR in letovali v zadnjih 2 letih v koloniji na Bolu z največjim ugodnostim, da bo po uspešnem delu sledil pozitivni uspeh!

Točen čas in kraj ustanovnega občnega zbora bo javljen v vseh učiteljskih listih naše države in v dnevnikih.

Verujte, če se Vam pové,

da je vsaka gospodinja napravila najboljšo izkušnjo, če je poizkušala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi nesnago. Zjutraj je najbolje, če se za čisto kratko kuhanje perila vzame

Schichtovo
Terpentin milo

Vse predloge glede pravil itd. pošljite preds. »Priprav. odb. za ustanovitev UFS na naslov: Mrovlje Slavko, učitelj, Slovenjgradec, do 1. decembra!

Za »Priprav. odbor UFS«: Slavko Mrovlje, učitelj, tč. predsednik.

Za Slovenijo:

Adamič Arnošt, učitelj, Zagorje ob Savi.

Za Hrvatsko:

Šurbek Edo, šol. uprav., Varaždin.

Za Srbijo:

Dimić Fran, srez. šol. nadz., Leskovac.

Za Vojvodino:

Atanacković Drago, učit., Banatsko Novo Selo.

Za Bosno in Hercegovino:

Banjanin Jelena, učit., Doboj.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija
Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Nove knjige.

—k Brezalkoholne sadne pijače. Spisal Josip Priol, izdala »Brezalkoholna produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10. Cena broš. 10 Din, vez. 15 Din. — Knjižica obravnava na 86 straneh pripravljanje brezalkoholnih sokov v domačem gospodarstvu in večjih obratih. Pisatelj se je posluževal najnovejših virov in je vse sam preizkusil, tako da ne razklada kake suhoparne teorije, temveč praktična navodila v poljudno-znanstvenem tonu. Ker naklada ni velika, naj jo vsak zainteresirani čimprej naroči.

—k »Aktivna škola«, Ad. Ferrière. Iz francoščine prevedel Ilija P. Apačič. Izdala Štamparija Saveza Srpskih Zemljoradničkih Zadruga u Zagrebu 1918. Cena 35 Din. Tretja pregledana izdaja je izšla s sledečo vsebino: Predgovor prevodioca — Autorov predgovor srpsko-hrvatskom izdanju. — Autorov predgovor tretjem francuskom izdanju. — Uvodna reč. — Manuelna delatnost u Aktivnoj školi. — Socijalna delatnost u Aktivnoj školi. — Budućnost Aktivne škole. — Bibliografija u Aktivnoj školi kod Srba, Hrvata i Slovence. — Knjiga je pisana v cirilici.

I. Urbančič Miklošičeva c. 20

priporoča nogavice za dame in gospode. Otroče nogavice v vseh modnih barvah. Perilo lastnega izdelka. Volnene lopice, telovnike in puloverje. Čipke, vezene, žepne robce itd. Cene priznane nizke.

NOVO!

IVAN HRIBSKI:

Šolski upravitelj

Neobhodno potrebna knjiga za vsakega šolskega upravitelja. Obravnava posle, ki jih ima šolski upravitelj od prvega do zadnjega dneva v šolskem letu. Cena brošir. knjigi Din 28

Naroča se v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Franciščanska ulica 6.

za šolsko leto 1928/29 je izšel in stane 16 Din. Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Franciščanska 6

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu »Šolmašter«: Je treba podpisati!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

KAJ PRAVI OCENJEVATELJ P. FLERETA? TOVE KNJIGE »PRIRODNE SILE« O METODI TE KNJIGE?

»Metodični postopek je pravilen. V metodičnem oziru so velike važnosti vsakemu odstavku pridejane vaje in utrditve; saj se v njih prav lepo zrcali princip delovne šole, katerega pisatelj z veliko spretnostjo uporablja, kjerkoli se mu nudi prilika, kar kažejo njegova neprestana povelja: glej, opazuj, napravi, napiši, izračunaj, izmeri itd. — Kar zadeva jezika, odgovarja sposobnostim mladine osnovnih šol.« (DR. S. Dolar.)

Knjigo »Prirodne sile in njihova uporaba« Pavla Flereta je na osnovi mišljenja Glavnega prosvetnega sveta S. BR. 579/27 ministrstvo prosvete s svojim odlokom O. N. Br. 62.950/2 odobrilo kot pomožni učbenik za prirodoznanstvo v višjih šolskih letih osnovne šole. Izdala in založila jo je »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Pripominjamo, da je to edini odobreni slovenski učbenik za prirodoznanstvo v osnovnih šolah.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1899.
Telefon števil. 2.282.

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Pošljite takoj naročnino za „Zvonček“ in „Popotnik“!